

Samenvatting Moderne Geschiedenis ABC

Week 1ABC: De Franse Revolutie

Info: De Franse Tijd (1795 – 1814)

Na de Franse Revolutie werd Napoleon de baas in Frankrijk. Napoleon veroverde veel Europese landen, ook Nederland in 1795. De broer van Napoleon, Lodewijk, werd koning van Holland. Hij kwam op voor de Nederlanders.

Maar Napoleon vond dit verkeerd en ontsloeg zijn broer.

Toen de Fransen in Nederland waren, veranderde er veel:

- in het verkeer werd voortaan rechts gereden.
- maten en gewichten werden overal gelijk.
- de Burgerlijke Stand werd ingevoerd: de gemeente hield geboorten, huwelijken en overlijden bij.
- iedereen kreeg dezelfde rechten en plichten.
- de Staat werd veel machtiger.
- de dienstplicht werd ingevoerd: Nederlandse soldaten vochten daarom mee met de Fransen in oorlogen.

Na de Slag bij Waterloo in 1814 vertrokken de Fransen.

Alleen C: Napoleon wilde vrijheid, gelijkheid en broederschap voor iedereen.

Democratie

In een democratisch land heeft het volk de macht.

Tijdens verkiezingen kunnen alle Nederlanders van 18 jaar en ouder stemmen.

Ze stemmen op mensen die in politieke partijen zitten.

Sinds 1917 mogen mannen stemmen en sinds 1919 ook vrouwen.

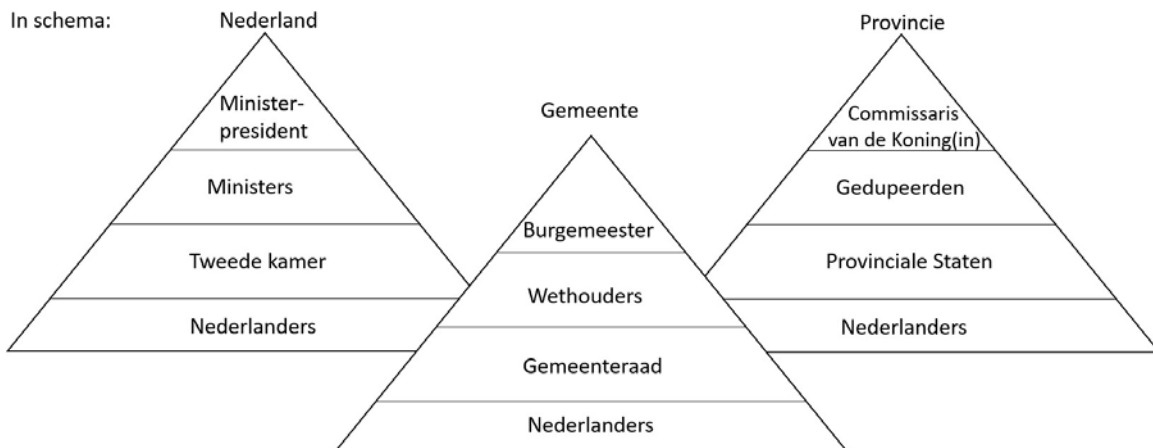
Eens in de vier jaar kiezen we 150 mensen die in de Tweede Kamer zitten.

De Tweede Kamer kiest een nieuwe regering.

In de regering maken ministers nieuwe wetten.

In de Tweede Kamer in Den Haag worden die wetten besproken.

Alleen BC: *Eens in de vier jaar zijn er verkiezingen voor de Tweede Kamer, voor de Provinciale Staten en de gemeenteraad.*

Week 2ABC: De Industriële Revolutie

Info: De Nederlandse koning(inn)en

Er zijn zeven Nederlandse koning(inn)en geweest.

- **Koning Willem I (1812-1840)**
Ook België hoorde toen bij Nederland.
De Belgen waren niet blij met koning Willem I, omdat hij niet goed Frans sprak en een ander geloof had.
In 1830 kreeg België een eigen land.
- **Koning Willem II (1840-1849)**
Voetbalclub Willem II in Tilburg is naar hem genoemd.
- **Koning Willem III (1849-1890)**
Zijn bijnaam was Koning Gorilla, omdat hij mopperde en gromde.
- **Koningin Wilhelmina (1898-1948)**
In 1940 vluchtte ze voor de Duitsers naar Engeland.
- **Koningin Juliana (1948-1980)**
Ze was geliefd bij veel mensen.
- **Koningin Beatrix (1980-2013)**
Beatrix kreeg met haar Duitse man prins Claus drie zonen: de prinsen Willem-Alexander, Johan Friso en Constantijn.
- **Koning Willem Alexander (2013- ...)**
Willem-Alexander is getrouwd met Máxima uit Argentinië. Toen Willem-Alexander koning werd, mocht zij zich koningin noemen. Samen hebben zij drie dochters: kroonprinses Amalia, en de prinsessen Alexia en Ariane.

Extra Info: Machines veranderen het leven

Rond 1800 waren veel mensen boer.

De boeren verbouwden hun eigen voedsel.

Ambachtlieden zijn mensen met een beroep, zoals timmerlieden, leerlooiers, spinners, wevers en een smid.

Rond 1780 bedacht James Watt de stoommachine.

Er kwamen fabrieken met machines.

Maar ook stoomboten en machines voor het droogpompen van polders.

Ambachtlieden, molens en zeilschepen waren niet meer nodig.

Door de komst van machines veranderde het leven.

Veel mensen verhuisden naar de steden met fabrieken.

Ze gingen in fabrieken werken.

De mensen werden slecht betaald en het werk was ongezond.

Door de uitvinding van de stoommachine begon de eerste Industriële Revolutie.

Alleen C: Door de uitvinding van de verbrandingsmotor en de elektromotor begon de Tweede Industriële Revolutie. Door de komst van de computer begon de Derde Industriële Revolutie.

Week 3ABC: Rondom de Eerste Wereldoorlog

Info: De Eerste Wereldoorlog (1914-1918)

De oorlog begon toen de kroonprins van Oostenrijk-Hongarije werd vermoord door een Serviër.

Oostenrijk-Hongarije viel toen Servië aan.

Rusland ging Servië helpen en Duitsland hielp Oostenrijk-Hongarije.

Duitsland verklaarde Rusland, Frankrijk en Engeland de oorlog.

Duitsland probeerde Frankrijk te veroveren.

Duitsland werd tegengehouden door Franse en Engelse soldaten.

Er werden loopgraven gemaakt in de grond.

Hierin lagen de legers tegenover elkaar.

Bijna vier jaar lang werd er gevochten.

Het leven voor de soldaten was er afschuwelijk.

In 1917 kwamen de Amerikanen de Engelsen en Fransen helpen.

De Duitsers moesten zich overgeven.

Alleen C: Duitsland werd gestraft voor het beginnen van deze oorlog en moest veel land weggeven en heel veel geld betalen aan de overwinnaars.

Extra Info: De Russische Revolutie

In 1917 wilde Rusland stoppen met de oorlog, want er waren grote problemen in het land.

Er was te weinig voedsel in de steden.

En de Russen hadden genoeg van de macht van de tsaar.

Het volk kwam in opstand en de tsaar trad af.

In 1917 greep Lenin de macht.

Hij was de leider van de communisten.

Zo werd Rusland een communistisch land.

Kenmerken van een communistisch land zijn:

- alle bedrijven zijn eigendom van de staat;
- iedereen krijgt een baan en een huis;
- iedereen krijgt gratis onderwijs en gezondheidszorg;
- de Communistische Partij heeft de macht over alles.

Lenin gaf Rusland een andere naam: Sovjet-Unie.

De communisten bleven daar tot 1991 de baas.

Alleen C: Na de dood van Lenin werd Stalin de leider van de communisten. Hij was een wrede leider. Wie niet deed wat hij wilde, werd gedood of gevangen gezet in kampen.

Week 4ABC: De Tweede Wereldoorlog

Info: De Tweede Wereldoorlog (1939-1945)

In 1933 kwam Hitler in Duitsland aan de macht.
Hij wilde wraak en wilde een wereld waarin Duitsers de baas waren.
Duitsland was bevriend met Italië en Japan.
In 1939 viel het Duitse leger Polen binnen.
In mei 1940 werden Nederland, België en Frankrijk bezet.
Duitsland wilde ook Engeland bezetten, maar dat lukte niet.
In 1941 viel Duitsland Rusland aan.
Vanaf 1943 lukte het de Russen om de Duitsers terug te duwen.
In 1944 vielen de Engelsen en Amerikanen in Frankrijk binnen.
In mei 1945 gaf Duitsland zich over.

Ook in Azië was er oorlog,
In 1941 viel Japan ineens de Amerikanen aan.
De Nederlandse kolonie Nederlands-Indië werd bezet door Japan.
In 1945 werden de Japanse steden Hiroshima en Nagasaki verwoest door atoombommen.
Japan gaf zich toen over.

Extra Info: De Bezetting (1940-1945)

Nederland gaf zich na het bombardement op Rotterdam over aan de Duitsers.
Joden moesten een gele ster dragen met 'jood' erop.
Ze moesten in aparte wijken wonen.
Later moesten alle joden naar speciale kampen.
Daar werden de meesten vergast.
Veel joden gingen onderduiken (zich verstoppen).
Nederlanders die in het verzet zaken, doken ook vaak onder.

Na vier jaar komen de Amerikanen en Engelsen Europa helpen.
Dat begon met een landing in Frankrijk, op D-day, 6-6-1944.
Het zuiden van Nederland werd in september 1944 bevrijd.
De winter van 1944/1945 werd de Hongerwinter genoemd.
Veel mensen stierven door honger en kou.
Het noorden werd in april en mei 1945 pas bevrijd.
Op 5 mei is de oorlog voorbij.
Daarom is 5 mei nu nog steeds Bevrijdingsdag.
Op 4 mei is er een dodenherdenking.
We herdenken dan de Nederlanders die door oorlogen stierven.

Week 5ABC: Na de Tweede Wereldoorlog

Info: De Koude Oorlog (1945-1989)

De Verenigde Naties werden opgericht om ruzies tussen landen op te lossen met praten, niet met oorlog voeren.

De Koude Oorlog was de strijd tussen Oost en West.

Enkele landen die bij het Westen hoorden zijn: de VS, Engeland, Canada, Nederland, Frankrijk en West-Duitsland.

Enkele landen die bij het Oosten hoorden zijn: de Sovjet-Unie, Polen, Oost-Duitsland, Tsjecho-Slowakije, Hongarije en Bulgarije.

Midden door Duitsland liep de grens tussen Oost en West.

Dit IJzeren Gordijn bestond uit hekken, muren en mijnen.

De Berlijnse Muur deelde de stad Berlijn in tweeën.

Er waren steeds spanningen tussen Oost en West.

De Hongaren en Tsjecho-Slowaken kwamen bijvoorbeeld in opstand tegen de bezetting van de Sovjet-Unie.

In West-Europa ging het na de oorlog al snel beter.

Het kreeg veel geld van de Verenigde Staten en er werd hard gewerkt.

Door de welvaart werden de mensen vrijer en minder braaf.

Alleen BC: *Na de oorlog wilden de Nederlanders Nederlands-Indië weer bezetten. Maar de Indonesiërs kwamen in opstand.*

In 1949 kreeg Indonesië een eigen regering.

Ook andere Europese landen raakten hun koloniën kwijt.

Extra Info: Na de Koude Oorlog (1990-nu)

In 1991 stortte de Sovjet-Unie in en viel uit elkaar.

Er kwamen 15 nieuwe landen, met Rusland als grootste land.

In Europa landen verdween het communisme, zoals in de landen Oost-Duitsland, Polen, Tsjecho-Slowakije, Hongarije en Roemenië.

Moslams die met geweld de wereld willen veranderen, heten moslimextremisten.

Op 11 september 2001 is er een aanslag in New York.

Amerika valt dan Afghanistan binnen en later ook Irak.

Alleen C: In Nederland werden Pim Fortuyn (2002) en Theo van Gogh (2004) vermoord. Zij waarschuwden tegen het gevaar van het moslimextremisme.